

Miltä turvallisuus näyttää?

Tavoitteet:

- Orientoitua turvallisuustematiikkaan
- Hahmottaa turvallisuus -käsitteen laaja-alaisuus (turvallisuus psyykkisenä, sosiaalisena ja fyysisenä ilmiönä)

Tarvikkeet:

- [Powerpoint-esitys](https://bit.ly/milta_turvallisuus_nayttaa) (bit.ly/milta_turvallisuus_nayttaa), joka sisältää ohjeistuksen osallistujille sekä harjoituksen kuvamateriaalin

Ryhmäkoko:

- Sopii kaiken kokoisille ryhmille.

Ikäsuositus:

- Yläkoulu ja toinen aste

Kesto:

- 20 min

Taustaksi:

Tässä harjoituksessa tutustutaan kuviin, jotka on otettu keväällä 2024 Nairobissa, Keniassa. Kuvissa esiintyy Undugu-järjestön tukemissa nuorten yhdistyksissä jäseninä olevia nuoria. Undugu on Taksvärkki ry:n kumppanijärjestö, jonka työtä Taksvärkki tukee muun muassa Taksvärkki-keräyksen tuotoilla. Lue lisää Taksvärkin yhteistyöstä Undugun kanssa [täältä](#) (www.taksvarkki.fi/kehitysyhteistyo/kehitysyhteistyohankkeet).

Harjoituksen kulku:

Näytä nuorille kuvat diaesitykseltä yksi kerrallaan.

Kunkin kuvan kohdalla kysy nuorten mielipidettä seuraavaan kysymykseen:

Onko nuorilla mielestäsi kuvassa turvallinen olo?

Nuoret ottavat kantaa kysymykseen ensin esim. Peukkuäänestyksellä tai asettumalla mielipidejanalle. Peukkuäänestyksen / mielipidejanalle asettumisen jälkeen pyydä halukkaita perustelemaan kantansa. Keskustelkaa kustakin kuvasta esimerkiksi kuvan yhteydessä olevien näkökulmien kautta. Tämän jälkeen kerro nuorille kuvasta ”tietoja kuvasta” tekstin avulla. Käykää samalla tavoin läpi kaikki kolme kuvaa.

Kuvaaja (kaikki kuvat): Brian Otieno

Kuva 1: Nuorten ryhmäkuva

Vinkkejä purkuun:

- Voit kysyä nuorilta (riippuen peukkuäänestyksen tuloksesta): mitkä asiat kuvassa saavat ajattelemaan, että nuorilla on / ei ole turvallinen olo?
- Nuorten iloiset ilmeet ja keskinäinen vitsailu kielivät ehkä hyvästä ja turvallisesta fiiliksestä.
- Yksi kuvan nuorista, Faith Purity, sanoi haastattelussa kuvauspäivänä: ”Voin rentoutua ryhmäni jäsenten kanssa. Tunnen oloni turvallisiksi, kun olemme yhdessä ja juttelemme.”
- Toisaalta slummimainen miljöö, jossa nuoret astelevat, saattaa herättää kysymyksiä siitä, onko fyysinen ympäristö turvallinen. Nairobun slummeissa elävät nuoret kohtaavatkin väkivallan uhkaa ja rikollisuus on yleistä.
- Purussa voikin olla hyvä erottaa toisistaan fyysinen ja sosiaalinen turvallisuus. Molemmat ovat tärkeitä. Porukkaan kuuluminen, merkityksellinen tekeminen ja hyvät ystävät lisäävät nuorten turvallisuutta ja vähentävät fyysisen ympäristön luomia uhkia niin Suomessa kuin Keniassakin.

Tietoa kuvasta:

Kuvassa näkyvät nuoret (vasemmalta oikealle) Joseph, Miriam, Faith Purity, Manasses, Tabitha ja Maryann ovat kenialaisten nuorten yhdistysten jäseniä. He ovat n. 17–21-vuotiaita ja olleet mukana yhdistyksissä jo pidemmän aikaa. Kaikki nuoret työskentelevät ja asuvat tai ovat asuneet kadulla. Yhdistyksistä he ovat saaneet turvaa elämäänsä: vertaistukea toisilta nuorilta, tukea päihteettömään elämään, mahdollisuuden tienata rahaa rehellisesti ja vuokrata oman kodin.

Kuva 2: Poliisi ja nuoret

Vinkkejä purkuun:

- Voit kysyä nuorilta (riippuen peukkuäänestyksen tuloksesta): mitkä asiat kuvassa saavat ajattelemaan, että nuorilla on / ei ole turvallinen olo?
- Tunnistakaa ensin yhdessä, mitä kuvassa näkyy: etualalla poliisi, joka katselee kuvan takalalla seisoskelevia nuoria.
- Kuvaa voi tulkita monella tavalla: onko nuorilla epäileväiset ilmeet ja kertooko se siitä, että he kokevat poliisin läsnäolon epämiellyttäväksi? Vai onko ennen kuvan ottamista tapahtunut jotain sellaista, joka on saanut nuoret vakaviksi? Kenties poliisi tuokin tilanteeseen turvallisuutta? Kumpikin (tai jokin vaihtoehtoinen) tulkinta kuvasta on yhtä hyvä, joten anna nuorten eri tulkinnoille tilaa. Luokassa olevat nuoret saattavat suhtautua poliisiin hyvin eri tavoin esim. omista kokemuksistaan, tiedoistaan ja taustoistaan riippuen.
- Luokan nuorten huomio saattaa kiinnittyä myös ympäristön roskaisuuteen. Epähygieeniset asuinolosuhteet itsessään ovat turvallisuusriski, samoin kuin ympäristön roskaantuminen. Slummeissa elävillä nuorilla ei ole välttämättä pääsyä puhtaan veden tai ravinnon, hygieenisten saniteettitilojen tai terveydenhuollon piiriin.

Tietoa kuvasta:

Kuvassa poliisi vieraillee nairobilaisen nuorten yhdistyksen tukikohdassa (base). Kadulla asuvat ja työskentelevät nuoret kohtaavat paljon poliisiväkivaltaa ja perusteettomia pidätyksiä.

Nuorisorikollisuus on Nairobissa yleistä, ja poliisi suhtautuu usein epäillen nuoriin, vaikkei rikollisesta toiminnasta olisikaan näyttöä. Undugun toiminnassa nuorten yhdistykset tekevät yhteistyötä poliisin kanssa. Sekä viranomaisten että nuorten tietoisuutta nuorten oikeuksista on lisätty. Nuoret pystyvät ryhminä tukemaan jäseniään, mikäli väärinkäytöksiä ilmenee. Tämän seurauksena poliisien harjoittama häirintä ja muiden aikuisten lapsiin sekä nuoriin kohdistama hyväksikäyttö on vähentynyt.

Kuva 3: Korutyöpaja

Vinkkejä purkuun:

- Voit kysyä nuorilta (riippuen peukkuäänestyksen tuloksesta): mitkä asiat kuvassa saavat ajattelemaan, että nuorilla on / ei ole turvallinen olo?
- Tässäkin kuvassa etualalla istuvan nuoren hymyilevä ilme saattaa ohjata tulkintaa siihen, että nuorten fiilis on turvallinen.
- Kuva ei välttämättä ohjaa yhtä voimakkaasti ajattelemaan turvallisuutta kuin esimerkiksi kuva, jossa on poliisi. Purussa voikin nostaa esiin, että turvallisuus on tunteena ja aiheena myös niin arkinen, ettemme välttämättä tule ajatelleeksi sitä ennen kuin olo jossain tilanteessa syystä tai toisesta on turvaton.
- Rakennamme arjen turvallisuutta aina, kun olemme vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa esim. koulussa tai kaupungilla liikkuessamme. Omalla käytöksellä, puhutavalla ja elekielellä jokainen meistä voi luoda turvallista ilmapiiriä myös ulospäin.

Tietoja kuvasta:

Kuva on otettu Queen Stars -nuortenryhmän korutyöpajasta. Kahden etualalla kuvassa olevan nuoren nimet (vasemmalta oikealle) ovat Tabitha ja Jane. Queen Stars on ryhmä, jonka jäseninä on kadulla asuvia, nuorena äidiksi tulleita tyttöjä ja naisia. Korujen tekeminen ja myynti mahdollistaa nuorille rehellisen toimeentulon rikollisuuden sijaan. Muutkin Taksvärkin ja Undugun tukemat nuorten yhdistykset ovat perustaneet erilaista liiketoimintaa, esimerkiksi autopesulan, siipikarja- ja kananmunafarmin, kahvilan ja teehuoneen, urbaaneja viljelmiä sekä hedelmä- ja vihannespuodin. Työnteon kautta nuorten itsetunto vahvistuu ja he voivat tuntea kuuluvansa osaksi yhteiskuntaa. Työ ja toimeentulo itsessään lisäävätkin nuorten turvallisuutta.